

## **A fizetési meghagyásos eljárás munkaügyi perré alakulása – jogszabályi háttér, eljárási kérdések és bírói gyakorlat**

A munkaviszonyból eredő pénzkövetelések érvényesítésének egyik gyakori eszköze a fizetési meghagyásos eljárás. A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (Fmhtv.) célja, hogy a lejárt pénzkövetelések gyors, egyszerű és költséghatékony érvényesítését biztosítsa. A munkajogi igények jelentős része – különösen az elmaradt munkabér, bérpótlék, költség térítés vagy egyéb pénzbeli juttatás – alkalmas arra, hogy a jogosult azokat fizetési meghagyás útján érvényesítse.

### **I. A fizetési meghagyás alkalmazhatósága munkajogi igények esetén**

Az Fmhtv. 3. §-a alapján a fizetési meghagyásos eljárás pénzkövetelések érvényesítésére szolgál. A munkaviszonyból eredő követelések esetében az anyagi jogi alapot elsősorban a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) rendelkezései adják.

Az Mt. 42. §-a meghatározza a munkaviszony alapvető kötelezettségeit, míg az Mt. 51–56. §-ai a munkáltató foglalkoztatási kötelezettségeit szabályozzák. A munkabér-fizetési kötelezettség részletes szabályait az Mt. 136–165. §-ai tartalmazzák. Az elmaradt munkabér, a túlóra ellenértéke, a műszakpótlék vagy a késedelmes kifizetésből eredő követelések tipikusan olyan pénzkövetelések, amelyek fizetési meghagyás tárgyát képezhetik.

### **II. A fizetési meghagyás kibocsátása és az ellentmondás**

A jogosult a kérelmet közjegyző előtt terjeszti elő. A közjegyző a követelés érdemi megalapozottságát nem vizsgálja, kizárólag a törvényi feltételek fennállását ellenőrzi. Amennyiben azok fennállnak, kibocsátja a fizetési meghagyást.

Az Fmhtv. 27. §-a alapján a kötelezett a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül ellentmondással élhet. Az ellentmondásnak nem feltétele az indokolás. Már a határidőben előterjesztett egyszerű nyilatkozat is elegendő ahhoz, hogy a fizetési meghagyás ne emelkedjen jogerőre és végrehajthatóvá.

### **III. A perré alakulás jogi alapjai**

Az Fmhtv. 37. §-a értelmében az ellentmondás folytán az eljárás perré alakul. A peres eljárásra a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) szabályai irányadók.

A munkaviszonyból eredő igények esetén különös jelentősége van az Mt. 285. §-ának,

amely szerint a munkaviszonyból származó igény bíróság előtt érvényesíthető. A perré alakult ügyben a bíróság már nem csupán a követelés formai feltételeit, hanem annak jogalapját és összezszerűségét is vizsgálja.

A felperesnek a Pp. általános szabályai szerint kell előadnia a kereseti kérelmét, a jogalapot és a bizonyítékokat. Az alperes ellenkérelmet terjeszthet elő, vitathatja a követelést, illetve saját bizonyítékokat ajánlhat fel.

#### **IV. A bizonyítás sajátosságai munkaügyi perekben**

A munkaügyi jogvitákban a bizonyítási kérdések kiemelt jelentőségűek. Az Mt. 134. §-a alapján a munkáltató köteles nyilvántartani a rendes és rendkívüli munkaidőt. Az Mt. 155. §-a a munkabér elszámolására vonatkozó kötelezettséget írja elő. A bírói gyakorlat szerint a munkáltató nyilvántartási kötelezettségének elmulasztása vagy hiányos teljesítése a bizonyítás során a munkáltató terhére értékelhető. A munkaidő-nyilvántartások, bérjegyzékek, jelenléti ívek, elektronikus beléptető rendszerek adatai, valamint az elektronikus levelezés rendszeresen felhasznált bizonyítási eszközök.

#### **V. Mely munkajogi igények nem érvényesíthetők fizetési meghagyással?**

A fizetési meghagyás kizárólag pénzkövetelés érvényesítésére szolgál. Ennek megfelelően nem alkalmas különösen:

- a munkaviszony fennállásának megállapítására;
- a felmondás vagy az azonnali hatályú felmondás jogellenességének megállapítására;
- a munkakör módosításával kapcsolatos viták rendezésére;
- személyiségi jogi igények elsődleges érvényesítésére.

Ezekben az esetekben a jogosultnak közvetlenül munkaügyi pert kell indítania.

#### **VI. A bírói gyakorlat főbb megállapításai**

A Kúria és az ítéltáblák gyakorlata következetes abban a kérdésben, hogy a munkaviszonyból eredő pénzkövetelések fizetési meghagyás útján is érvényesíthetők. Az ellentmondás következtében azonban a jogvita teljes körű bizonyítási eljárás tárgyává válik. A bírói gyakorlat hangsúlyozza, hogy az ellentmondás önmagában nem minősül érdemi védekezésnek. A perben a feleknek részletes tényállítást kell előadniuk, és bizonyítékokkal kell alátámasztaniuk álláspontjukat. A bíróság döntését már nem a fizetési meghagyás tartalma, hanem a peranyag egésze alapján hozza meg.

A munkabérrel kapcsolatos ügyekben visszatérő bírói megállapítás, hogy a munkáltató köteles hitelt érdemlően igazolni a munkabér kifizetését, valamint a munkaidő-nyilvántartások vezetését. Ennek hiányában a bizonyítási helyzet a munkáltató számára kedvezőtlenül alakulhat.

## **Összegzés**

A fizetési meghagyásos eljárás hatékony eszköz a munkaviszonyból eredő pénzkövetelések érvényesítésére. Az Fmhtv. 27. §-a szerinti ellentmondás azonban a jogvitát perré alakítja, amelyben az Fmhtv., a Pp. és az Mt. rendelkezései együttesen érvényesülnek. A perré alakult ügyekben különös jelentősége van a bizonyításnak, a munkáltatói nyilvántartásoknak és a munkajogi anyagi szabályoknak. A bírói gyakorlat következetesen biztosítja, hogy a munkaviszonyból eredő követelések érdemi elbírálása teljeskörű bizonyítás mellett történjen.

dr. Csontos Krisztián  
ügyvéd